

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НОВИ ГРАД
НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ПОЉОПРИВРЕДУ

АНАЛИЗА ПРЕХРАМБЕНОГ СЕКТОРА

Нови Град, мај 2025. године

УВОД

Прехрамбена индустрија је једна од водећих привредних грана на подручју Крајине. Овај сектор посједује велике потенцијале, солидне људске и природне ресурсе, као и дугу традицију. Прехрамбена индустрија на подручју Крајине се још осамдесетих и почетком деведесетих година прошлог вијека убрајала у развијене гране и као таква успијевала је да прати свјетске трендове. Овај сектор и даље има потенцијал за значајно повећање продаје, извоза и запослености.

Сектор прехрамбене индустрије, прилично добро послује иако да је мањим дијелом оријентисан на извоз, а већим на домаће тржиште. Међутим, овдје је присутан један значајан проблем а који се огледа у томе да становништво Босне и Херцеговине има ниску куповну моћ што у великој мјери утиче на величину и карактеристике домаће потражње за свим врстама робе, па тако и за прехрамбеним производима. Производи који се највише траже на овим просторима су у нижем сегменту и што се тиче цијене и што се тиче квалитета. Због тога, могућности на домаћем и регионалном тржишту су врло ограничене, а извозни потенцијал је доста различит за поједине врсте прехрамбених производа.

Због неиспуњавања захтјева Европске Уније од стране Босне и Херцеговине из области: правне регулативе, уређења тржишта и државне подршке извоз одређених производа није могућ. Међутим, неки производи се веома успјешно и све више извозе на велика тржишта земаља Европске уније, првенствено у Хрватску, Аустрију и Њемачку.

Предузећа из области прехрамбене осим чланства у привредој комори, ријетко су чланови неких других пословних удружења.

Неки од недостатака који оптерећују рад предузећа у односу на државну администрацију на свим нивоима су:

- ниска продуктивност и низак квалитет оутпута,
- низак ниво знања (непостојање адекватне савјетодавне службе, односно капацитета за трансфер технологија),
- застарјела механизација, итд.

Из области производње хране значајан је број институција које директно могу помоћи предузећима из области прехрамбене индустрије. Поред Агенције за сигурност хране Босне и Херцеговине и Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине, као и надлежних ветеринарских служби у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине

, постоје институције које имају значајне капацитете за подршку прехрамбеној индустрији, али се ти капацитети засад недовољно користе. Гранска удружења при привредним коморама и удружења произвођача су важан инструмент у заступању интереса предузећа у односима са органима извршне власти.

Основне предности ове индустријске гране су:

- потенцијали за одличну сировинску базу јер добар дио територије покрива плодно пољопривредно земљиште, а у његовом развоју погодују и добри климатски услови и добри производни капацитети у прехрамбеној индустрији;
- природни ресурси (структура земљишта, водотокови, климатски услови, биолошки диверзитет, итд);
- људски ресурси (запослени у примарној пољопривредној производњи, подршци производње, запослени у едукацији везаној за пољопривреду, као и стручњаци за трансфер знања и технологија);

Прехрамбена индустрија требала би да у циљу развоја иде и правцу:

- јачање њихове производне и економске ефикасности, као и измјена производне структуре у складу са домаћег и иностраног тржишта;

- примјена свјетских стандарда и технологија и производња висококвалитетних и конкурентних производа;
- производња здравствено сигурне хране и стварање брендова заснованих на традиционалној производњи и географском поријеклу производа;
- већа и оперативнија финансијска средства за новооснована предузећа за набавку и развој неопходне технологије за производњу и развој високо квалитетних и конкурентних производа.

ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

Табела бр. 1: Финансијски показатељи пословања у области производње прехранбених производа

Година	Број предузећа	Укупан приход	Број радника
2022	3	24.477.392	70
Учешће у прерађивачкој инд.	6,66	38,33%	9,47%
Учешће у укупном пословању	2,14%	7,63%	3,77%
2023	3	24.453.765	71
Учешће у прерађивачкој инд.	6,67%	43,98%	10,10%
Учешће у укупном пословању	2,07%	7,22%	3,90%
2024	3	24.044.903	66
Учешће у прерађивачкој инд.	6,98%	43,90%	9,98%
Учешће у укупном пословању	2,13%	6,66%	3,71%

Извор: АПИФ

Према подацима Агенције за посредничке, информатичке и финансијске послове (АПИФ) у 2024. години је било 3 привредна друштва са 66 радника и укупним приходом од 24.044.903 КМ. По броју запослених, учешће овог сектора у укупном броју запослених у привредним друштвима износио је 3,71 %. По оствареном приходу, учешће овог сектора у укупном пословању износило је 6,66 %.

Посматрајући по годинама, прехранбени сектор у 2023. години биљежи смањење прихода за 0,09% у односу на 2022. годину и повећање броја радника за 1,43%. У 2024. години прехранбени сектор биљежи смањење прихода за 1,67% у односу на 2023. годину и смањење броја радника за 7,04%..

Табела бр. 2.: Преглед оствареног прихода привредних друштава из области производње прехранбених производа

Р. бр.	Назив привр. субјекта	Област дјелатности	Укупан приход 2022. г.	Укупан приход 2023. г.	Укупан приход 2024. г.
1.	ДОО „Dašić Produkt“	Производња прехранбених производа	16.891	8.428	0,00

2.	„COMP-ASTOR“ Ракани д.о.о.	Производња прехранбених производа	24.386.085	24.362.117	23.975.644
3.	„VINO PRODUKT“ д.о.о. Нови Град	Производња пића	74.416	83.220	69.259
УКУПНО ПРЕХРАМБЕНИ СЕКТОР			24.477.392	24.453.765	24.044.903
УКУПНО ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА			63.848.751	55.600.504	54.773.194
УКУПНО			320.701.497	338.811.768	361.290.283

Извор: АПИФ

Табела бр. 3. Преглед броја запослених привредних друштава из области производње прехранбених производа

Р. Бр.	Назив привр. Субјекта	Област дјелатности	Број запослених 2022. г.	Број запослених 2023. г.	Број запослених 2024. г.
1.	ДОО „Dašić Produkt“	Производња прехранбених производа	1	1	0
2.	„COMP-ASTOR“ Ракани д.о.о.	Производња прехранбених производа	67	68	64
3.	„VINO PRODUKT“ д.о.о. Нови Град	Производња пића	2	2	2
УКУПНО ПРЕХРАМБЕНИ СЕКТОР			70	71	66
УКУПНО ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА			739	703	661
УКУПНО			1.853	1.819	1.778

Извор: АПИФ

ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА ИЗ ОБЛАСТИ ПРЕХРАМБЕНЕ ИНДУСТРИЈЕ

Према подацима из Регистра предузетника Одјељења за привреду и пољопривреду, на подручју општине Нови Град на дан 31.12.2024. године било је регистровано укупно 11 предузетника из области прехранбене индустрије.

Табела бр.4: Преглед броја самосталних предузетника по годинама

ПОДРУЧЈЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	2022. г.	2023. г.	2024. г.
Предузетници - пекаре	8	8	8
Предузетници - производња производа од брашна	2	1	1
Предузетници – производња сира и млијека	2	0	0

Предузетници – производња прехранбених производа	1	1	1
Предузетници – производња алкохолних пића	0	1	1
ПРЕДУЗЕТНИЦИ- УКУПНО	13	11	11

Извор: Одјељење за привреду и пољопривреду

Табела бр. 5: Преглед самосталних предузетника из области производње прехранбених производа

Р.бр.	НАЗИВ ПРЕДУЗЕТНИКА	НАЗИВ ПРЕТЕЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
1.	Пекара “NOVLJANKA” Паралангај Аслан с.п., ИЈ	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
2.	“SAVANELI” Савановић (Миле) Слободан с.п.	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
3.	Пекара, "STELLA", Жарко Ерцег, с.п., Нови Град	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
4.	“GOGO” Вранешевић (Радослав) Горан с.п.	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
5.	"SAVANELI" Савановић (Миле) Слободан с.п. ИПП "SAVANELI - 3" Нови Град	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
6.	“МАЈА” Радишић (Љубан) Јован с.п.	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
7.	Пекара “NOVLJANKA” Паралангај Аслан с.п.	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
8.	Пекара, "STELLA", Жарко Ерцег, с.п., Нови Град, ИЈ „STELLA“ Нови Град	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
9.	Производња јаких алкохолних пића „SLAP SPIRITS“ Биљана Бурсаћ с.п. Нови Град	Производња пића
10.	Буреџиница „МАЈА“ Биљана Граонић с.п. Нови Град, ИЈ „МАЈА“ Нови Град	Производња хљеба, свјежих пецива и колача
11.	Месница „АСО“ Горан Јокић с.п.Нови Град, ИЈ	Прерада и конзервисање меса

Извор: Одјељење за привреду и пољопривреду

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЈЕНА

Према подацима Спољнотрговинске коморе Босне и Херцеговине, учешће укупног увоза прехранбених производа и пића у односу на укупан увоз општине у 2024. години износио је 9,60 %. У истом периоду, учешће укупног извоза прехранбених производа и пића у односу на укупан извоз општине износио је 0,10%.

Табела бр. 6: Преглед спољнотрговинске размјене прехранбених производа, пића, дувана и др. пр. замјене дувана

СЕКТОРИ	Извоз	Извоз	Извоз	Увоз	Увоз	Увоз
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Живе животиње; производи животињског порјекла	-	-	-	96.907	71.072	55.421
Биљни производи	12.052	-	-	1.960.664	1.812.841	1.300.586
Масноће и уља животињског и биљн. порјекла и пр.њиховог разлагања; прерађене јестиве масноће; воскови живот. и биљног порјекла	-	-	-	320.970	33.320	16.159
Производи прехранбене индустрије; пића, алкохол и сирће; дукан и пр. замјене дувана	-	-	25.607	7.640.834	7.456.542	7.710.739
УКУПНО	12.052	-	25.607	10.019.375	9.373.775	9.082.905
УКУПНО остварена спољнотрговинска размјена	33.292.999	32.423.895	25.070.340	79.390.910	84.713.579	94.573.336
Учешће %	0,04%		0,10%	12,62%	11,06%	9,60%

Извор: Спољнотрговинска комора БиХ

Посматрајући по годинама, у 2023. години прехранбени сектор биљежи смањење увоза за 6,44%, у односу на 2022. годину. У 2024. години, прехранбени сектор биљежи пад увоза за 3,10%, у односу на 2023. годину.

У погледу увоза прехранбених производа у Босну и Херцеговину, у 2024. години најзначајнији су били: разни производи за исхрану (4.734.196 КМ) и остаци о опаци прехранбене индустрије; припремљена храна за животиње (2.295.492 КМ). Најзначајније земље партнери увозу у 2024. године су: Словенија, Хрватска и Србија.

У погледу извоза прехранбених производа, извезено је разних производа за исхрану у вриједности од 25.607 КМ.

ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНОСТИ И НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Према подацима Пореске управе Републике Српске за 2024. годину, привредни субјекти (привредна друштва и предузетници) са подручја општине Нови Град из области прехранбеног сектора имају 136 запослених радника, односно учествују са 3,82% у укупном броју запослених.

Посматрајући по годинама, прехранбени сектор у 2024. години биљежи смањење броја запослених радника у односу на 2023. годину за 2,86%. Поредећи 2023. годину са 2022. годином, забиљежено је смањење броја запослених радника за 5,41%.

Табела бр.7: Преглед броја обавезника и запослених у сектору прерађивачке индустрије – производња прехранбених производа

	ДЈЕЛАТНОСТ	Број запослених 2022	Број запослених 2023	Број запослених 2024
	УКУПНО ЗАПОСЛЕНИХ	3.649	3.650	3.564
С	ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	815	776	690
	Прехрамбена индустрија	148	140	136

Извор: Пореска управа РС

Према подацима Завода за запошљавање Републике Српске од 31.12.2024. године, на евиденцији је било укупно 26 активно незапослених лица прехранбено-пољопривредне струке (КВ, ССС и ВСС).

Током 2024. године, са евиденције ЗЗРС - Биро Нови Град брисано је 17 активно незапослених лица ове струке ради запослења.

Табела бр. 8: Преглед броја активно незапослених прехранбене струке и укупно запослених у 2024. години

ЗАНИМАЊЕ	СТАЊЕ АКТИВНЕ ПОНУДЕ НА ДАН 31.12.2024. г.	ЗАПОСЛЕНО У 2024. г.
Прехрамбена- КВ	6	3
Прехрамбена, пољ. – ССС	16	10
Прехрамбена, пољ. – ВСС	4	4
Прехрамбена - УКУПНО	26	17
УКУПНО НЕЗАПОСЛЕНИХ	601	327

Извор: ЗЗРС

ПРОФИЛ ДОО „COMP-ASTOR“ НОВИ ГРАД

Предузеће ДОО „COMP-ASTOR“ Нови Град основано је 1996. године а бавило се продајом грађевинског материјала на велико и мало и то веома успешно, али и трговином пољопривредним производима, претежно житарицама. Наредних година, предузеће покреће властиту производњу сточне хране у Раканима, гдје је и сједиште предузећа. Крмне смјесе одликује висок квалитет и

конкурентне цијене. Повећање потражње за концентратима је условило и проширење предузећа, те се 2010. године отворила фабрика за производњу сточне хране у Добрљину. Фабрика је модерно опремљена, капацитета око 10 000 т/год, а уведени су и HACCP и ISO9001:2008 стандарди.

Предузеће, данас посједује две veleпродаје и девет малопродајних објеката на територији Републике Српске. Такође, имају сопствени возни парк који омогућава да на вријеме и у кратком року испоруче робу до свих партнера и малопродајама, поред тога врше услужни превоз за трећа лица. Осим наведеног, предузеће има и властити тржни центар који се налази у непосредној близини жељезничке станице у Новом Граду, а са радом је почела и бензинска станица у Добрљину.

Контакт: Доњи Ракани бб, 79 220 Нови Град
Телефони: 00 387 52 768 444; 00 387 65 514 562

Веб адреса: www.comp-astor.com

E-mail адреса: info@comp-astor.com